

TOIMENPIDEALOITE 12/2008 vp

Metsän myyntiveron alentaminen

Eduskunnalle

Suomen puuhuollon turvaamiseksi tarvitaan niitä toimia, jotka positiivisesti kannustavat metsänomistajia puun myyntiin. Tällöin selkein keino on alentaa puunmyyntikynnystä alentamalla merkittävästi puun myyntiveroa. Metsän ja erityisesti tukkipuun kasvatus on yli sukupolvien jatkuvaa toimintaa. Saavuttaakseen päätehakkuuvaiheen metsä tarvitsee kasvuun sijaintipaikastaan riippuen hoitotoimin tehostettunakin 70—100 vuotta ja jopa enemmänkin. Nykyinen myyntiin tuleva tukkipuu on kasvanut pääosin pinta-alaverotuksen aikana, jolloin metsä on jo vuosikymmenten aikana tullut täydellisesti verotetuksi tuloverotuksessa keskimääräiseen metsätuottoon perustavana. Nyt myyntiin tulevaan puuhun kohdistuu kuitenkin täysi myyntiverotus, joka on samaan vero-objektiin selkeästi kohdistuva kaksinkertainen tulovero jo aiemmin verotetusta kohteesta. Erityisesti, jos metsä on ollut pinta-alaverotusjärjestelmän piirissä vuoden 2005 loppuun saakka, on verotuksen kaksinkertaisuus lähes täydellinen, ja tukkipuun osalta vain kahden verovuoden (2006 ja 2007) puunkasvu 70—100 vuoden ajalta jäisi yksinkertaisen ja normaalin verotuksen piiriin. Jos metsä on ollut 13 vuoden siirtymäkauden ajan myyntiverotuksen piirissä, on kaksinkertaisen verotuksen osuus tukkipuusta 15 vuotta pienempi 70—100 vuodesta. Joka tapauksessa kaksinkertainen tuloverotus samasta vero-objektista on normaalien tai varsinkin alhaisten puunhintojen aikana voimakas jarruttava tekijä puukaupoissa. Tämä on hyvin kielteinen tosiasia tilanteessa, jossa tulisi voimak-

kaasti lisätä kotimaisen puun myyntiä puuta jalostavan teollisuuden ja tuotannon tarpeisiin.

Puun myyntiveron alentaminen olisi yksinkertainen, tasapuolinen ja selkeä keino puuhuollon turvaamiseksi välittömästi. Myyntiveron merkittävä alennus lisäisi heti puun myyntiä. Jo nyt esitetty verohuojennus ensiharvennuspuulle on oikeasuuntainen toimi, mutta ei todellisuudessa riittävä. Suomen sahateollisuus ja mekaaninen puuta jalostava teollisuus tarvitsevat tukkipuuta; ensiharvennuspuu on parhaimmillaankin vain marginaalisessa osassa. Kemiallisesti puuta jalostavalle teollisuudelle ja energiankäytössä ensiharvennuspuulla on merkitystä, mutta tosiasiallisesti parhaimman merkittävimmän raaka-aineensa paperiteollisuus saa tukkipuiden pinta-aineksesta. Saha- ja mekaaninen puunjalostusteollisuus toimittavat tämän pääosin hakkeena kemialliselle puuta jalostavalle teollisuudelle. Tämä on korkeiden laatutekijöiden (pitkäkuituisuus) ja suuren määrän vuoksi erityisen merkittävä raaka-aine paperiteollisuudelle, jossa suomalaisen tuotteen on nimenomaan laatutekijöiden avulla turvattava kilpailukyky vientimarkkinoilla.

Puun myyntiveron alennus on välttämätöntä kohdistaa nimenomaan tukkipuulle, jos tavoitellaan puuhuollon turvaamiseksi suuria puumääriä ja juuri sellaista puuta, joka vastaisi parhaiten kaikkiin puuta jalostavan teollisuuden ja toiminnan tarpeisiin. Jos puun myyntiveron alennus kohdistetaan kaikkeen puunmyyntiin, välttyään samalla myös ongelmia tuottavalta ensiharvennuspuun määrittelyltä.

Tukkipuuta saadaan suurimmat määrät erityisesti ns. päätehakkuista, joiden jälkeen tapahtuu metsän uudistus. Tukkipuuhun ulottuva veronalennus edistäisi mitä tehokkaammin uuden metsän aikaansaamista ja loisi pohjan Suomen metsäteollisuuden kestäväälle puuhuollolle vastaisuudessakin.

Kun tarvittavat todella suuret puumäärät saadaan tukkipuusta, on välttämätöntä saada nimenomaan tukkipuu puun myyntiveron alennuksen piiriin. Ensiharvennuspuiden verohuojennus on kuitenkin perusteltua metsänhoidollisista ja metsänomistajien omatoimiseen (esim. hankintahakkuut) puunhankintaan kannustavista syistä. Samalla edistetään myös puuhun perustuvan bioenergian saantia. Tukkipuuhun kohdistuva verohelpotus toimii näissä tarkoituksissa vielä paljon voimakkaammin. Ensiharvennuksen jälkeisillä harvennushakkuilla edistetään kaikkein voimakkaammin metsänkasvua ja puuston elinvoimaisuutta toimimaan myös tehokkaana hiilinieluna ilmastokysymyksen kannalta. Näissä harvennushakkuissa saadaan sekä tukkipuuta että kuitupuuta runsaasti ensiharvennuksia enemmän teollisuuden eri tarpeisiin. Päätehakkuut, jotka luovat uuden pohjan metsän kasvulle, tuottavat eniten parasta tukkipuuta ja lisäksi kuitu- ja energiapuuta. Lisäksi, jos kaatojen energiakäyttöä halutaan lisätä, antavat tukkipuuta tuottavat päätehakkuut valtavat bioenergian saannin mahdollisuudet edellä esitetyn lisäksi.

Edellä olevan perusteella on täten selvää kaikilta osin se, että puun myyntiveron alennus tulee kohdistaa kaikkiin puutavaraeriin ja puulautuihin maamme puuhuollon turvaamiseksi. Tämä olisi osaltaan eliminoimassa kaksinkertaisen verotuksen ongelmaa samasta verokohteesta ja edistäisi ja kannustaisi parhaimmalla tavalla kiinnostusta metsien hoitoon, uudistamiseen ja kasvatukseen. Suomen yksityismetsien hakku määrä vuonna 2007 oli 47,9 miljoonaa kiintokuutiometriä. Riittävän puuhuollon turvaamiseksi tarvitaan 15 miljoonaa kiintokuutiometriä lisää hakkuita.

Tämä on lähes kokonaan mahdollista yksityismetsistäkin, jolloin puun myyntiveron alennus kauppatilanteessa olisi paras keino välittömästi

turvata maan puunhuoltoilmaa yhdenkään tehtaan tai sahan sulkemista raaka-ainepulan vuoksi.

Veronalennus puunmyynnissä olisi paras ratkaisu myös puun ostajien ja tarvitsijoiden kannalta, koska se ei lisäisi raaka-ainekustannuksia vaan olisi niitä selvästi alentamassa ja parantamassa täten kilpailukykyä ja menestymistä vientimarkkinoilla. Tällä olisi erittäin suuri merkitys raaka-aineen saannin riittävyyden ohella.

Metsähakkuiden lisäys 15 miljoonalla kiintokuutiometrillä toisi kansantaloudelle lisätuloja arviolta 250 miljoonaa euroa kone- ja kuljetusyrittäjien kautta. Jos 2/3 hakattavasta 15 miljoonasta kiintokuutiometrillä eli 10 miljoonaa kiintokuutiometriä tulee päätehakkuista, jotka edellyttävät metsänuudistusta, niin tämä 50 000 hehtaarin lisänuudistusala toisi lisää kansantuloa 50 miljoonaa euroa vuodessa, jos uudistuskustannuksien panos on 1 000 euroa hehtaarilta.

Täten 15 miljoonan kiintokuutiometrin metsänhakkuu tuottaa kansantalouteen välittömästi ilman puun myyntituloja varovastikin arvioiden 300 miljoonan euron lisätulot metsätalouden ja kuljetuksen (keskimäärin 100 km:n etäisyydellä) osalta. Tästä valtion verotulojen osuus on varovasti arvioiden vähennysten jälkeen 50 miljoonaa euroa. Nykyisellään puunmyynnin 28 %:n verokannalla 15 miljoonan kiintokuutiometrin lisähakkuun tuotto olisi laskennallisesti suhteutettuna metsäveron tuottoon myydyltä kuutiometriltä v. 2007 8,81 euroa. Lisähakkuiden tuotto 15:tä miljoonaa kiintokuutiometriä kohden tekee 132,15 miljoonaa euroa. Yhdessä metsätöiden ja kuljetuksen 50 miljoonan euron verotuoton kanssa tämä merkitsisi 182,15 miljoonan euron verotuottoa. Tätä rahasummaa vastaavalla prosenttiosuudella olisi vähennettävä välittömästi puunmyynnin veroprosenttia, jotta tulokseen päästäisiin. Metsäverotulot vuodelta 2007 ovat n. 400 miljoonaa euroa. Tästä summasta vähennetään metsän lisämyynnin tuoma verotuotto, 132,15 miljoonaa euroa, ja koneurakoitsijoiden kuljetusten ja metsänuudistamisen verotuotot, 50 miljoonaa euroa, eli yhteensä 182,15 miljoonaa euroa. Tulokseksi alennetulla metsäverolla koottavaksi summaksi muodostuu 217,85 miljoonaa euroa, jotta valtion verotulot metsätaloudesta eivät vä-

hene. Täten on mahdollista vähentää puunmyynnin metsäveroprosenttia 12 prosenttiyksiköllä valtion saadessa samat verotulot ja puuhuollon ollessa turvattu ilman yhdenkään sahan tai tehtaan sulkemista. Uudeksi puun myyntitulon veroprosentiksi tulee tällöin 16 % siten, että siirtymäkauden pinta-alaverotuksessa olleille veroprosentti on 12 ja muille 20. Näitäkin on pidettävä korkeina, koska pääosin on vielä pitkään kyse jo pinta-alaverojärjestelmän aikana kasvaneesta puusta.

Puun myyntiveron laskemisen välitön seuraus on kaiken talouselämän elpyminen koko maassa, työttömyyden aleneminen ja työllisyyden paraneminen, investoinnit ja vientimarkkinoiden säi-

lyminen. Kaiken tämän seurauksena yhteiskunta ja elinkeinoelämä välttävät turvatun puuhuollon olemassa olevien uhkakuvien kielteiset tai suorastaan tuhoavat vaikutukset. Kokonaisuudessaan verotulot kasvavat ilman keneenkään kohdistuvia verojen korotuksia.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin turvatakseen puuhuollon alentamalla metsän myyntiveroprosenttia keskimäärin 16 prosenttiin siten, että siirtymäkauden pinta-alaverotuksessa olleille veroprosentti on 12 ja muille 20.

Helsingissä 5 päivänä maaliskuuta 2008

Lauri Oinonen /kesk